

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Tos/28/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118010407
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Pirkovská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8118010407.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Pirkovskej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 4.9.2018 v trestnej veci odsúdeného H. C. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 4Pp/23/2018 zo dňa 9.5.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnuté uznesenie.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona žiadosť ods. H. C., nar. XX.X.XXXX v G., trvale bytom F. XXX, okr. Z. D. S., t.č. v ÚVV a ÚVTOS Prešov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu v trvaní 2 (dvoch) rokov trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 3T/151/2014 zo dňa 14.7.2014 z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona odsúdeného H. C. podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/151/2014 zo dňa 14.7.2014 v spojení s uznesením o neosvedčení zo dňa 27.1.2017 v trvaní 2 (dvoch) rokov. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určil skúšobnú dobu podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Proti tomuto uzneseniu podal okresný prokurátor, po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, sťažnosť, ktorú aj následne písomne odôvodnil.

V dôvodoch sťažnosti uviedol, že so závermi súdu nesúhlasí, pretože zastáva názor, že podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je v tejto veci nesprávne. Podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody možno odsúdeného, len ak okrem plnenia si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody (čo je úplnou samozrejmosťou a nemôže byť brané ako výnimočná okolnosť v prospech odsúdeného, pričom jeho motiváciou môže byť práve snaha polepšiť si hodnotenie pre účely rozhodovania o žiadosti o podmiennečné prepustenie) a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Tieto skutočnosti súd pri rozhodovaní nezohľadnil. Poukázal na tú skutočnosť, že H. C. bol v nedávanej minulosti opakovane odsúdený pre rovnakú trestnú činnosť, než pre akú je teraz vo výkone trestu, ako to vyplýva z odpisu registra trestov odsúdeného. Bolo to na základe odsúdenia z roku 2010, kedy bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, čo však nemalo na neho žiaduci vplyv, keďže následne bol dvakrát odsúdený pre rovnakú trestnú činnosť. Je teda nepochybné, že slová odsúdeného, že prehodnotil doterajší život, ako aj jeho sľub dohliadať na dochádzku detí do školy, sú len prázdnyimi slovami, bez reálneho možného očakávania ich naplnenia v praxi. Navyše poukázal na odpis registra trestov odsúdeného, podľa ktorého bol doteraz spolu 10x odsúdený pre trestnú činnosť, v predchádzajúcich rokoch išlo o 5 odsúdení, 4 z nich boli k nepodmiennečnému trestu odňatia slobody. Teda ani predchádzajúce odsúdenia, a to aj pre

rovnakú trestnú činnosť, navyše spojené s výkonom trestu, nemali na odsúdeného žiadny výchovný účinok a nezabránili mu v páchaní ďalšej, aj rovnakej trestnej činnosti. V tejto súvislosti správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody považoval výslovne za účelové a za prispôsobenie sa podmienkam vo výkone trestu, s cieľom bezproblémového priebehu výkonu trestu. Poukázal aj na hodnotenie ÚVV, podľa ktorého resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a je u neho konštatované stredné riziko zlyhania. Napriek tomu, že je vo výkone trestu už od marca 2017, do dátumu hodnotenia si svojim správaním nevytvoril podmienky na uloženie žiadnej disciplinárnej odmeny. Zastáva názor, že podmiennečné prepustenie H. C. z výkonu trestu odňatia slobody nie je v súlade so zákonom a preto navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil napadnuté uznesenie a zamietol žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora je dôvodná.

Z obsahu spisového materiálu, ako aj zo samotného napadnutého uznesenia vyplýva, že odsúdený H. C. vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/151/2014 zo dňa 14.7.2014 v spojení s uznesením o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia z 27.1.2017 vo výmere 24 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupeňom stráženia a to pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona. Uvedený trest odňatia slobody odsúdený začal vykonávať odo dňa 1.3.2017 a koniec nariadeného trestu má predpokladaný na 1.3.2019.

Okresný súd pri zisťovaní či v danom prípade sú splnené zákonom požadované podmienky preto, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, odcitoval ustanovenie § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, ktoré tieto podmienky upravujú. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že osoba odsúdeného za prečin môže byť súdom podmiennečne prepustená na slobodu po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že odsúdený výkonom polovice trestu odňatia slobody dňom 1.3.2018 splnil formálnu podmienku týkajúcu sa možnosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako to správne uzavrel aj okresný súd.

Krajský súd však konštatuje, oproti záveru okresného súdu v napadnutom uznesení, že uvedené nie je možné tvrdiť aj ohľadom splnenia materiálnych podmienok, ktoré zákon požaduje pre možnosť podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, prvou je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie, a druhou je, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Prvá materiálna podmienka sa viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jej plnenie preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláške, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Plnenie druhej materiálnej podmienky súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo

výkone trestu s cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia svoj záver o splnení aj materiálnych podmienok pre podmienené prepustenie odsúdeného H. C. odôvodnil skutočnosťami vyplývajúcimi zo správy ÚVTOS Prešov. Konštatoval, že odsúdený si plní svoje základné povinnosti vo výkone trestu na veľmi dobrej úrovni, dodržiava bez výhrad ústavný poriadok ústavu, taktiež pracovné povinnosti si plní zodpovedne, podáva dobré pracovné výkony, pričom je zaradený na pracovisko mimo ústavu s dohľadom.

Súčasne okresný súd vzal do úvahy skutočnosť, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za nebanlivostný trestný čin ohrozenia mravnej výchovy mládeže a že do výkonu trestu odňatia slobody nastúpil sám, odsúdený je si vedomý svojej trestnej činnosti a prisľúbil súdu, že bude dohliadať na pravidelnú školskú dochádzku svojich detí. Preto aj napriek trestnej minulosti odsúdeného akceptoval, že jeho na verejnom zasadnutí verbalizovaný prejav úprimnej ľútosti ako aj kritický postoj k trestnej činnosti nie je len účelový a myslený formálne.

S týmito závermi okresného súdu sa však krajský súd, vychádzajúc z obsahu vykonaných dôkazov v danom prípade, nestotožnil.

Opierajúc sa o vykonané dokazovanie, predovšetkým trestnoprávnu minulosť odsúdeného, ale aj obsah samotnej správy z ÚVTOS dospel krajský súd k záveru, že u odsúdeného H. C. nie je splnená materiálna podmienka, podľa ktorej sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS Prešov, kde trest v súčasnosti vykonáva, vyplýva, že správanie odsúdeného je bezproblémové, svoje povinnosti si plní, dodržiava časový rozvrh dňa a ústavný poriadok. Základné povinnosti si plní, interné normy neporušuje, zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiava, v osobných veciach udržiava predpísaný poriadok, k personálu ústavu, ako aj k ostatným odsúdeným sa správa slušne a úctivo, konfliktným situáciám sa vyhýba. Aktuálne je zradený na pracovisku mimo ústavu s dohľadom Repro servis, kde je jeho pracovná morálka hodnotená kladne, za čo má evidovaný jeden kladný zápis.

Rovnako však z citovanej správy v konečnom dôsledku plynie, že záver samotného hodnotenia vyznieva v jeho neprospech, nakoľko vzhľadom na dlhodobú nezamestnanosť, časté užívanie alkoholu a nedostatočný alebo žiadny príjem, sa resocializačná prognóza odsúdeného javí ako menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti je stredné.

Výrazne negatívne skutočnosti týkajúce sa osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života však vyplývajú z odpisu registra trestov a z rozhodnutí o odsúdeniach H. C.. V odpise z registra trestov má odsúdený desať záznamov, a ako je zrejmé, už v minulosti bolo na neho opakovane pôsobené aj výkonom trestu odňatia slobody. Ods. H. C. bol v posledných desiatich rokoch 5-krát odsúdený, pričom v troch prípadoch mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody a v ďalších dvoch mu síce bol výkon trestu odňatia slobody podmienenčne odložený na skúšobnú dobu, avšak napokon bol aj v nich výkon uloženého trestu odňatia slobody nariadený, keďže bolo vyslovené, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčil a uložený trest odňatia slobody vykoná. Z odpisu registra trestov taktiež plynie, že jeho posledné dve odsúdenia boli pre rovnakú trestnú činnosť ako v tomto prípade t.j. pre trestný čin podľa § 211 Tr. zákona; a že ostatne uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo veci 5T/147/2015 zo dňa 21.12.2015 v trvaní 6 mesiacov vykonal dňa 11.9.2016.

Ako je z uvedeného teda zrejmé preventívny účinok na odsúdeného H. C. nemali ani hrozby výkonom trestu odňatia slobody, ale ani predtým ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody a trestnej činnosti sa opakovane dopustil dokonca aj po tom, čo bol v roku 2010 z jedného z výkonov trestu podmienenčne prepustený (čiže už vtedy sa od neho očakávalo, že v budúcnosti povedie riadny život).

Z týchto skutočností preto nateraz nemožno vyvodit' záver, že od odsúdeného H. C. je možné očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život.

Vzhľadom na uvedené musí krajský súd konštatovať, že záver okresného súdu v tomto smere, že odsúdený spĺňa zákonom požadované podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebol vecne správny.

Preto krajský súd na podklade sťažnosti okresného prokurátora postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku zrušil napadnuté uznesenie a sám postupom podľa § 66 ods. 1 písm. a/ žiadosť odsúdeného H. C. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, špecifikovaného vo výroku uznesenia, zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný poriadok nie je prípustný.